

ЗАСАГ ДАРГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ "ДАШИНЧИЛЭНГИЙН ХӨГЖИЛ" ХӨТӨЛБӨРИЙГ 2025-2028 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	ЗДҮАХ-т тусгагдсан үйл ажиллагаа	Арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Эх үүсвэр	НХХ 2025-2028 (сая төгрөг)	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин, төсөв (сая төгрөг)								Хэрэгжүүлэх байгууллага	
								2025		2026		2027		2028		Үндсэн	Хамтран
								Зорилтот түвшин	Төсөв (сая төгрөг)	Зорилтот түвшин	Төсөв (сая төгрөг)	Зорилтот түвшин	Төсөв (сая төгрөг)	Зорилтот түвшин	Төсөв (сая төгрөг)		
НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО																	
1.1.ЭРҮҮЛ МЭНД:																	
1.1.1.Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулна.																	
1	1.1.1.1. Эрүүл амьдралын хэв маягийг дэмжиж, иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэн, урьдчилан сэргийлэлт, эрт илрүүлгийн үзлэгийн хамрагдалтыг нэмэгдүүлнэ.	1.1.1.1.1. Заавал хийх дархлаажуулалтын хамрагдалтыг нэмэгдүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Хамрагдалтын хувь	95.6%	96%	-	97%	-	98%	-	99%	-	ЭМТ	БЗД нар
		1.1.1.1.2.Хорт зуршил, буруу хооллолт, хөдөлгөөний хомсдол зэрэг анхдагч хүчин зүйлийг бууруулах, мэдээлэл, сургалт сурталчилгааны хамрах хүрээг нэмэгдүүлэх.	2024-2025	УТ, ОНТ	6.0	Хамрагдалтын хувь	-	30%	1.5	35%	1.5	40%	1.5	45%	1.5	ЭМТ	ЗДТГ, ЕБС
		1.1.1.1.3.Эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх.	2025-2028	УТ, ОНТ	8.0	Хамрагдалтын хувь	43%	55%	2.0	65%	2.0	70%	2.0	75%	2.0	ЭМТ	ЗДТГ
		1.1.1.1.4.Иргэдэд эрүүл мэндийн мэдлэг олгох, хандлага өөрчлөх, ХБӨ, хорт хавдраас урьдчилан сэргийлэх сургалтыг зохион байгуулах.	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	зохион байгуулсан сургалтын тоо, хамрагдсан иргэдийн хувь	30%	35%	1.0	40%	1.0	45%	1.0	50%	1.0	ЭМТ	ЗДТГ, ЭМГ
		1.1.1.1.5.Эрүүл мэндийн сайн дурын туслагч нарыг бэлтгэх, сургалтад хамруулах	2025-2028	УТ, ОНТ	2.0	Бэлтгэгдсэн СДТ-ын тоо	-	1	0.5	2	0.5	3	0.5	4	0.5	ЭМТ	ЗДТГ
2	1.1.1.2. Хүн амын дунд зонхилон тохиолдох өвчлөлийг бууруулна.	1.1.1.2.1.Аймаг, сумын Засаг даргын нэрэмжит нарийн мэргэжлийн эмчийн үзлэгийг зохион байгуулах.	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	Хамрагдсан иргэдийн хувь	15%	20%	1.0	25%	1.0	30%	1.0	35%	1.0	ЭМТ	ЗДТГ
		1.1.1.2.2.Хүн амын дунд зонхилон тохиолдох ХБӨ-ний асуумж судалгааг авч, чихрийн шижин, артерийн даралт ихсэх, зүрх судасны эмгэгийг эрт илрүүлж, зохистой түвшинд хянах	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Хамрагдсан иргэдийн хувь	50%	55%	-	58%	-	62%	-	65%	-	ЭМТ	СЗДТГ, ЭМГ, ЭМТ-ийн мэргэжилтн үүд
3	1.1.1.3. Өвчлөл нас баралтад нөлөөлж буй хүчин зүйлсийн тархалтыг тогтоож, нотолгоонд суурилсан урьдчилан сэргийлэх хариу арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.	1.1.1.3.1.Өвчлөл нас баралтад нөлөөлж буй хүчин зүйлсийн талаар судалгаа хийж, судалгаа дүгнэлтэд үндэслэн нотолгоонд суурилсан арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Зохион байгуулсан судалгаа, арга хэмжээний тоо, төлөвлөгөөний хэрэгжилт	50%	55%	-	60%	-	65%	-	70%	-	ЭМТ	ЗДТГ
1.1.2.Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлнэ.																	
4	1.1.2.1. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд шаардлагатай тоног, төхөөрөмжийн хангамжийг нэмэгдүүлж, барилга байгууламжид өргөтгөл хийх, стандартын шаардлагад нийцүүлнэ	1.1.2.1.1.ЭМТ-ийн барилгыг ашиглалтад оруулах	2025	Төсөл хөтөлбөр	5.6 тэрбум	Барилга, байгууламжийн тоо	ЭМТ-ийн шинэ барилгын ажлын гүйцэтгэл 60%-тай явагдаж байна	100%	5.6 тэрбум	-	-	-	-	-	-	ЭМТ	ЗДТГ, Азийн хөгжлийн банк
		1.1.2.1.2.ЭМТ-д стандартын шаардлага хангасан моргийн барилгыг шинээр барих	2025-2028	УТ, ОНТ	730.0	барилгын ажлын явц	-	-	-	-	100%	730.0	-	-	-	ЭМТ	ЗДТГ
		1.1.2.1.3.ЭМТ-ийн барилгыг цэвэр бохир усны төвлөрсөн төв шугамд холбох	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	ЭМТ	ЗДТГ
		1.1.2.1.4.ЭМТ-ийг нэн шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр бүрэн хангах	2025	Азийн хөгжлийн банкны санхүүжилтээр	630.0	Нэн шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн хангалт	одоогоор нэн шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн хангалт 89%-тай	90%	600.0	92	10.0	94	10.0	95	10.0	ЭМТ	ЗДТГ
		1.1.2.1.5.ЭМТ-н барилгыг бүрэн камержуулж аюулгүй байдлыг хангах	2024-2026	ОНТ	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	ЭМТ

5	1.1.2.2. Сумын хэмжээнд хүн амын өвчлөл, нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан болсон өвчлөлийг бууруулах ажлыг зохион байгуулж, Засгийн газар, аймгаас хэрэгжүүлэх дэд хөтөлбөрүүдийг орон нутагт хэрэгжүүлнэ.	1.1.2.2.1.Эрүүл шүд -Эрүүл хүүхэд хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг ханган, шүдний урьдчилан сэргийлэх үзлэгийг зохион байгуулж, өвчлөлийг бууруулах	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	Өвчлөлтийн бууралтын хувь	0-16 насны хүүхдийн 70% нь шүдний цооролттой,	65%	1.0	60%	1.0	55%	1.0	50%	1.0	ЭМТ	ЕБС
		1.1.2.2.2.Шинэ болон дахин сэргэж байгаа өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг хангах	2025-2028	УТ, ОНТ	20.0	Бэлэн байдал хангалтын хувь	халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх бэлэн байдлын нөөц 65%-тай	68%	5.0	70%	5.0	72%	5.0	75%	5.0	ЭМТ	ЗДТГ
		1.1.2.2.3.Сүрьеэ, тэмбүү өвчнийг эрт илрүүлэх үзлэг шинжилгээг зохион байгуулж, өвчтэй илэрсэн иргэдийг эмчлэн эрүүлжүүлэх ажлыг зохион байгуулах.	2025-2028	УТ, ОНТ	2.0	Илрүүлэгт хамрагдсан иргэдийн тоо	сүрьеэ , тэмбүү өвчний эрт илрүүлэх зорилтот бүлгийн иргэдийн хамрагдалт 38%	45%	0.5	50%	0.5	55%	0.5	60%	0.5	ЭМТ	ЗДТГ
		1.1.2.2.4."Эрүүл Булган" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	Дэд хөтөлбөрийн хэрэгжилт 71.8%-тай байна	70%	1.0	75%	1.0	80%	1.0	85%	1.0	ЭМТ	ЗДТГ
6	1.1.2.3. Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн үнэ, худалдан авалт, ил тод байдлыг хангуулах замаар иргэдийн эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлнэ.	1.1.2.3.1.Эмийн хэрэглээг төлөвшүүлэх сургалт, нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулах.	2025-2028	УТ, ОНТ	0.4	Сургалтын тоо, хамрагдсан иргэдийн тоо	-	2, 25%	0.1	2, 30%	0.1	2, 35%	0.1	2, 40%	0.1	ЭМТ	ЗДТГ
		1.1.2.3.2.ЭМТ-д шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгслийг төрийн худалдан авах үйл ажиллагааны цахим дэлгүүрээс худалдан авалт хийх, эмийн үйл ажиллагаанд тавих хяналтыг сайжруулах	2024-2029	УТ, ОНТ	-	Хяналт шалгалтын тоо	1 удаа зохион байгуулсан	2	-	2	-	2	-	2	-	ЭМТ	ЗДТГ
1.1.3.Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийн хангалт, чадавхыг нэмэгдүүлж, нийгмийн баталгааг сайжруулна.																	
7	1.1.3.1. Эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг мэргэшүүлэх, гадаад, дотоодод сургах, туршлага судлуулах, шинэ залуу боловсон хүчнийг бэлтгэх замаар эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийн чадавхыг бэхжүүлнэ.	1.1.3.1.1.Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг төгсөлтийн дараах үндсэн болон төрөлжсөн мэргэжил олгох, мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад хамруулах	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	Мэргэжлийн зэрэгтэй эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний тоо	1	1	1.0	1	1.0	1	1.0	1	1.0	ЭМТ	ЗДТГ
		1.1.3.1.2.эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг лавлагаа шатлалын эмнэлэг болон бусад эрүүл мэндийн байгууллагуудад богино хугацаагаар сургалтад хамруулж, туршлага судлуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	Мэргэжлийн зэрэгтэй эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний тоо	1	1	1.0	2	1.0	2	1.0	2	1.0	ЭМТ	ЗДТГ
8	1.1.3.2. Эрүүл мэндийн салбарын эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, ажилтныг орон байраар хангах, нийгмийн баталгааг сайжруулах, орон нутагт ажиллаж байгаа эрүүл мэндийн ажилтанд олгох дэмжлэг, урамшууллыг нэмэгдүүлнэ.	1.1.3.2.1.Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг тогтвор суурьшилтай ажиллуулахад орон байрны дэмжлэг үзүүлэх, нийгмийн баталгааг дэмжих	2025-2028	УТ, ОНТ	60.0	Хамрагдсан эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний тоо	1	2	30.0	2	10.0	2	10.0	2	10.0	ЭМТ	ЗДТГ
		1.1.3.2.2.Хууль тогтоомжийн хүрээнд заагдсан бусад дэмжлэг урамшууллыг бүрэн олгох	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Хамрагдсан эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний хувь	90%	92%	-	95%	-	96%	-	97%	-	ЭМТ	ЗДТГ
1.2.БОЛОВСРОЛ																	
1.2.1.Сургууль, цэцэрлэг, дотуур байрны барилга байгууламж, дэд бүтэц, тоног төхөөрөмжийн хангамжийг нэмэгдүүлэн, чанартай үйлчилгээ үзүүлэх орчныг бий болгоно.																	
9	1.2.1.1.Улсын болон орон нутгийн төсөв, төсөл хөтөлбөрт шаардлагатай хөрөнгө оруулалтыг тусгуулж, багш, сурагчдын сурч, хөгжих орчныг сайжруулж, хүүхдэд ээлтэй сургалтын орчныг бүрдүүлнэ.	1.2.1.1.1.Англи хэлний сургалтын чанарыг сайжруулах цахим танхимын тоог нэмэгдүүлэх	2025-2028	ОНТ	80.0	Танхимын тоо	0	1	80.0	-	-	-	-	-	-	ЕБС	ЗДТГ
		1.2.1.1.2.Номын сангийн ном, сурах бичгийн тоог нэмэгдүүлэх, орчин нөхцлийг сайжруулах	2025-2028	ОНТ	52.4	ном сурах бичгийн баяжилтын тоо	номын тоо-845258	100	12.2	100	12,8	100	13,4	100	14,0	ЕБС	ЗДТГ
		1.2.1.1.3.ЕБС, Цэцэрлэгт стандартын шаардлага хангасан хичээлийн лаборатори, кабинет байгуулах	2025	УТ, ОНТ	20.0	Кабинетийн тоо	0	1	5.0	1	5.0	1	5.0	1	5.0	ЕБС, цэцэрлэг	ЗДТГ
		1.2.1.1.4.ЕБС, цэцэрлэгийн Сандалтын шаардлага хангасан гал тогооны тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлэх	2025-2028	ОНТ	20.0	Тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	60%	-	-	65%	5.0	70%	10.0	75%	5.0	ЕБС, цэцэрлэг	ЗДТГ
		1.2.1.1.5.Хүүхдийн өөрийн оролцооны байгууллагуудын хүүхэд хөгжлийн өрөө, клубын тоог нэмэгдүүлэх, тохижуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	12.0	Клубын тоо	6	7	3.0	8	3.0	8	3.0	10	3.0	ЕБС, цэцэрлэг	ЗДТГ
		1.2.1.1.6."Шүд угаах цаг" үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	угаалтуурын тоо	25	28	1.0	28	1.0	30	1.0	30	1.0	ЕБС, цэцэрлэг	ЗДТГ
		1.2.1.2.1.Цэцэрлэгийн 75 хүүхдийн өргөтгөл барилга шинээр барих	2025-2027	УТ, ОНТ	3520.0	ашиглалтад орсон Өргөтөгөл барилга	хүчин чадал 1 дахин хэтэрсэн	Зураг төсөв хийлгэх	20.0	-	-	Барилга эхлүүлэх	3500.0	Ашиглалтад оруулах		Цэцэрлэг	ЗДТГ

10	1.2.1.2. Ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгийн барилга байгууламжийн өргөтгөл шинэчлэл, их засварын ажлыг хэрэгжүүлнэ.	1.2.1.2.2.ЕБС хичээлийн 1,2 дугаар завсар хийлгэх	2025-2027	УТ, ОНТ	90.0	Ажлын гүйцэтгэл	-	Үүдний хэсгийг засварлах	50.0	Засварын зураг төсөв хийлгэх, урлаг заал засвар	40.0	-	-	-	-	ЕБС	ЗДТГ
		1.2.1.2.3.Цэцэрлэгийн барилгад их засвар хийх	2026-2027	УТ, ОНТ	200.0	ашиглалтад орсон Өргөтгөл барилга	хүчин чадал 1 дахин хэтэрсэн	-	-	-	-	Засварын ажлыг хийх	200.0	-	-	Цэцэрлэг	ЗДТГ
11	1.2.1.3. Ерөнхий боловсролын сургууль, дотуур байр, цэцэрлэгийн хүүхдийн хөгжил, хамгааллын орчинг сайжруулж, хүүхдийн сурч, хөгжих тэгш эрхийг хангана.	1.2.1.3.1.Дотуур байрыг хатуу, зөөлөн эдлэлээр үе шаттайгаар хангах	2025	УТ, ОНТ	20.0	Хүүхдийн тоо	-	150	20.0	-	-	-	-	-	-	ЕБС	ЗДТГ
		1.2.1.3.2.Хүүхдийн авьяасыг нээн илэрүүлж, хөгжүүлэх дугуйлангуудыг тогтмолжуулан, аймаг улсын уралдаанд оролцох массыг нэмэгдүүлнэ.	2025-2028	ОНТ		тогтмол ажилладаг дугуйлан, уралдаан оролцож амжилт гаргасан хүүхдийн тоо	СӨББ дахь дугуйлан, 1-2 уралдаанд	4 дугуйланг сумын СТ тэй хамтран	-	нийт хүүхдийн 70%	-	нийт хүүхдийн 80 %	-	90 ээс дээш	-	ЕБС, цэцэрлэг	ЗДТГ
		1.2.1.3.3.Туршилтын талбай байгуулж, сургалтад ашиглах	2025	БТ, ТХ		сургалтад зориулсан талбай	байхгүй	-	-	1	5.0	1	5.0	-	-	ЕБС, цэцэрлэг	ЗДТГ
		1.2.1.3.4.ЕБС, цэцэрлэгийн сурагчдыг тоглоом, сургалтын хэрэглэгдэхүүнээр хангана	2025	ОНТ, УТ	20	Тоглоом хэрэглэгдэхүүн хангагдсан бүлэг	хангалт 60%	70%	10.0	75%	15.0	80%	5.0	85%	5.0	ЕБС, цэцэрлэг	ЗДТГ
		1.2.1.3.5.ЕБС, цэцэрлэгийн 00 өрөө, анги танхимын АЦӨ-г засварлах, ашиглалтыг сайжруулах	2025	ОНТ, УТ	40	Ашиглалтад оруулсан өрөөний тоо	60%	65%	-	80%	-	90%	-	95%	-	ЕБС, цэцэрлэг	ЗДТГ
1.2.2.Багш, удирдах ажилтны мэргэжил, ур чадвар, ёс зүйг дээшлүүлж, боловсон хүчний нөөц, нийгмийн баталгааг хангана.																	
12	1.2.2.1. Багш, удирдах ажилтны мэргэжил, арга зүйн тасралтгүй хөгжлийг дэмжиж, суралцагчийн хэрэгцээ шаардлагыг хангасан, чадварлаг багшийг бэлтгэнэ.	1.2.2.1.1.Ялгаатай хэрэгцээтэй хүүхэдтэй ажиллах танхимын ба танхимын бус сургалтад багш нарын хамруулах, чадваржуулах	2025-2028	ОНТ	2.0	Бэлтгэгдсэн багшийн тоо	2	2	0.5	2	0.5	2	0.5	2	0.5	ЕБС, цэцэрлэг	ЗДТГ
		1.2.2.1.2.Багш нарын мэдлэг мэргэжлийг дээшлүүлэх, ажлын байран дээрээ тасралтгүй суралцах боломжийг бүрдүүлэх, шилдэг багш шалгаруулах журмыг боловсруулж, урамшуулах	2025-2028	ОНТ	4.5	Журмын хэрэгжилт	-	-	-	70%	0.5	80%	2.0	90%	2.0	ЕБС, цэцэрлэг	ЗДТГ
		1.2.2.1.3.Багш нарыг дотоод, гадаадад туршлага судлуулах, сургалтад хамруулах, мэргэжил боловсролыг дээшлүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	Хамрагдсан багшийн эзлэх хувь	45%	50%	1.0	55%	1.0	60%	1.0	65%	1.0	ЕБС, цэцэрлэг	ЗДТГ
13	1.2.2.2. Багш, удирдах ажилтны нийгмийн баталгааг хангах бодлогыг хэрэгжүүлнэ.	1.2.2.2.1.Аймаг, сумын "Төрийн албаны хүний нөөцийг хөгжүүлэх, сургалт, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөр"-ийг хэрэгжүүлэх	2025	УТ, ОНТ	20.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	80	82%	5.0	85%	5.0	90%	5.0	95%	5.0	ЕБС, цэцэрлэг	ЗДТГ
14	1.2.2.3. Ёс зүйг эрхэмлэн сахиx, багшийн үнэлэмжийг нэмэгдүүлэх, байгууллагын соёлыг төлөвшүүлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ.	1.2.2.3.1.Сургууль, цэцэрлэгийн дэргэдэх ёсзүйн дэд хорооны гишүүдийг чадавхжуулах, үйл ажиллагааг сайжруулах	2025-2028	УТ		Арга хэмжээний тоо	1	4	-	4	-	4	-	4	-	ЕБС, цэцэрлэг	-
		1.2.2.3.2.Багш, ажилчдад чиглэсэн ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх соён гэгээрүүлэх, сургалт нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулах	2025	төсөв, АЙМАГ ОНТ	-	Зохион байгуулсан ажлын тоо, хамрагдсан багш ажилчдын хувь, зөрчлийн тоо	70%	4, 75%, бууруулна	-	4, 80%, бууруулна	-	4, 85%, бууруулна	-	4, 90%, бууруулна	-	ЕБС, цэцэрлэг	-
15	1.2.3.1. Засгийн газар болон дээд шатны байгууллагаас хэрэгжүүлж буй хөтөлбөр, дэд хөтөлбөрийг орон нутгийн хэмжээнд хэрэгжүүлнэ.	1.2.3.1.1."Англи хэлтэй Булган" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	2025-2028	ОНТ	12.0	Судлагдахууны сургалтын чанарын гүйцэтгэлийн дундаж	46.9	51.9	3.0	56.9	3.0	61.9	3.0	66.9	3.0	ЕБС	ЗДТГ
		1.2.3.1.2."Код бичих" хөтөлбөрийн хэрэгжүүлэх	2025-2028	ОНТ	4.8	Оролцогчийн тоо	36	36	1,2	36	1,2	36	1.2	36	1.2	ЕБС	ЗДТГ
		1.2.3.1.3."Амжилтын гараа" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх.	2025-2028	ОНТ	2.5	Оролцогч багийн тоо	1	1	0.5	1	0.5	1	0.5	2	1.0	ЕБС, цэцэрлэг	ЗДТГ
		1.2.3.1.4."Чадварлаг мэргэжилтэн" хөтөлбөрийн хэрэгжүүлэх	2025-2028	ОНТ	17.0	Оролцогчийн тоо	5	5	2.5	5	2.5	6	3.0	6	3.0	ЕБС	ЗДТГ

25	1.3.3.1. Өсвөр үе, залуучуудын чөлөөт цагийг зөв боловсон, сонирхолтой өнгөрүүлэх, идэвх, оролцоог дэмжих "Залуусын хөгжил" хөтөлбөрийг сумын хэмжээнд хэрэгжүүлнэ	1.3.3.1.1."Залуусын хөгжил" хөтөлбөрийн хэрэгжүүлэх	2025-2028	ОНТ		Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	-	70%	0.5	80%	0.5	85%	0.5	90%	0.5	НБМ, ХГБНА	ХЭХАХМ
26	1.3.3.2. Өсвөр үе хүүхэд залуучуудад чиглэсэн олон талт тэмцээн уралдаан, сургалт, нөлөөллийн ажлын тоог нэмэгдүүлнэ.	1.3.3.2.1.Өсвөр үе, хүүхэд залуучуудад чиглэсэн олон талт тэмцээн уралдаан зохион байгуулж, идэвхи оролцоог нэмэгдүүлэх	2025-2028	ОНТ	4.0	Зохион байгуулсан үйл ажиллагааны тоо, хамрагдсан иргэдийн тоо	Тэмцээн уралдаанд 1016 хүн хамрагдаж, 9,925,000 төгрөг зарцуулсан.	1100	1.0	1200	1.0	1300	1.0	1400	1.0	НБМ, ХГБНА	ЕБС
1.3.4.Нийгмийн бүлгүүдийн хөгжил оролцоог сайжруулна.																	
27	1.3.4.1. Орон нутгийн түвшин дэх нийгмийн бүх харилцаанд жөндөрийн /эрэгтэй, эмэгтэй/ эрх тэгш байдлыг хангах арга хэмжээг зохион байгуулна	1.3.4.1.1.Жөндөрийн эрх тэгш байдлын тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах	2025-2028	ОНТ	0.8	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	Жөндөрийн 16 хоногийн аян зохион байгуулагдсан.	70%	0.2	75%	0.2	80%	0.2	90%	0.2	НБМ	Жөндөрийн салбар хороо
1.4.ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ																	
1.4.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжиж, дундаж давхаргыг нэмэгдүүлнэ.																	
28	1.4.1.1. Засгийн газар болон дээд шатны байгууллагаас хэрэгжүүлж буй хөтөлбөрийг орон нутгийн түвшинд хэрэгжүүлж, мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэнэ.	1.4.1.1.1."Чадварлаг мэргэжилтэн" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	-	70%	1.0	80%	1.0	85%	1.0	90%	1.0	ХЭХАХМ	ЕБС
29	1.4.1.2. Үйлдвэрлэл, бүтээн байгуулалт, төсөл хөтөлбөрийн хүрээнд 150-аас доошгүй байнгын болон улирлын чанартай ажлын байрыг бий болгоно.	1.4.1.2.1. Төсөл хөтөлбөрт иргэдийг хамруулах	2025-2028	УТ, ОНТ	260.0	Хамрагдсан иргэдийн тоо	2024 онд сумын хэмжээнд 102 ажлын байр бий болсон.	10	50.0	12	60.0	14	70.0	16	80.0	ХЭХАХМ	ХЖДҮХАХМ
		1.4.1.2.2.Байнгын, түр, улирлын ажлын байрыг бүртгэх, иргэдийг зуучлах	2025-2028	-	-	Ажлын байрны тоо	2024 онд сумын хэмжээнд 102 ажлын байр бий болсон.	105	-	110	-	115	-	120	-	ХЭХАХМ	БЗД нар
		1.4.1.2.3.Бага, дунд орлоготой иргэдийг аж ахуй эрхлэлтийг дэмжих жижиг зээлд хамруулах	2025-2028	УТ, ОНТ	110.0	Санхүүгийн дэмжлэг авсан иргэдийн тоо	ХЭДС-н санхүүжилтээр 7 иргэнд хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих зээл олгосон.	6	20.0	6	25.0	7	30.0	8	35.0	ХЭХАХМ	ХЖДҮХАХМ
30	1.4.1.3. Халамжаас хөдөлмөрт шилжиж, амьжиргааны баталгаажих түвшнээс доогуур орлоготой өрхийн хөдөлмөрийн насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай иргэдийг ажлын байраар хангаж, төсөл хөтөлбөрт хамруулна.	1.4.1.3.1.Зорилтот өрхийн хөдөлмөрийн насны, хөдөлмөрийн чадвартай гишүүнийг мэргэжил олгох түр сургалтад хамруулах	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Мэргэжил олгох түр сургалтанд хамрагдсан иргэдийн тоо	0	3	-	5	-	7	-	9	-	ХЭХАХМ	БЗД нар
		1.4.1.3.2.Амьжиргааны баталгаажих түвшнээс доогуур орлоготой өрхийн хөдөлмөрийн чадвартай иргэнийг ажлын байраар хангах	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Ажлын байртай болсон иргэний тоо	Зорилтот өрхийн өөртөө шинээр ажлын байр бий болгосон 5 иргэн байна.	6	-	7	-	8	-	9	-	ХЭХАХМ	БЗД нар
31	1.4.1.4. Хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлт, нийлүүлэлтэд нийцүүлэн ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох сургалтад иргэдийг хамруулна.	1.4.1.4.1.Ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох сургалтыг зохион байгуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Сургалтад хамрагдсан иргэдийн тоо	ХХҮГ-с АМЧБОС-г зохион байгуулж 20 иргэн хамруулсан.	25	-	28	-	30	-	35	-	ХЭХАХМ	БЗД нар
32	1.4.1.5. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн стандартыг хэрэгжүүлнэ.	1.4.1.5.1. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн стандартыг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	2023-2024 оны хэлэлцээрийг 87% - тай хэрэгжүүлсэн	90	-	91	-	92	-	93	-	ХЭХАХМ	ХЖДҮХАХМ
1.5. НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ, ХАМГААЛАЛ:																	
1.5.1.Зорилтот бүлгийн иргэдийн бие даан амьдрах чадварыг сайжруулна.																	
33	1.5.1.1. Нийгмийн зорилтот бүлгийн өрхийн гишүүдийн хөгжил, оролцоог хангахад чиглэсэн хөтөлбөр арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	1.5.1.1.1."Зөв өрх-20" өрхөд чиглэсэн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	2021-2024 онд 20 өрхийн хөгжлийг дэмжиж ажилласан	75%	1.0	80%	1.0	85%	1.0	90%	1.0	ХЭХАХМ	НБМ, ХГБНА, БЗД
		1.5.1.1.2.Ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн ажлын байрыг дэмжих арга хэмжээг хэрэгжүүлж санхүүгийн дэмжлэг олгох	2025-2028	УТ, ОНТ	40.0	Өрхийн хөгжлийг дэмжих төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	4 иргэний ажлын байрыг дэмжиж, санхүүжилт олгосон	4	10.0	5	10.0	5	10.0	5	10.0	ХЭХАХМ	НБМ, ХГБНА, БЗД

34	1.5.1.2. Төрөөс үзүүлж байгаа нийгмийн халамж, хамгаалал, тусламж, үйлчилгээг нийгмийн зорилтот бүлэгт тэгш хүртээмжтэй хүргэнэ.	1.5.1.2.1.Нийгмийн халамжийн сангаас олгож буй тэтгэвэр, тэтгэмж, хөнгөлөлтийг хуулийн дагуу иргэдэд хүргэх	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Хамрагдвал зохих иргэдээс хамрагдсан иргэдийн хувь	-	90%	-	92%	-	95%	-	98%	-	ХЭХАХМ	БЗД
35	1.5.1.3. Ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн нийгмийн идэвх оролцоог нэмэгдүүлэх, хөгжил хамгааллыг сайжруулах, үйл ажиллагааг нь дэмжих замаар ээлтэй орчныг бүрдүүлнэ	1.5.1.3.1.Ахмадын хөгжил оролцоог хангах, нийгмийн оролцоог нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	Зохион байгуулсан арга хэмжээ, Хамрагдсан ахмадын хувь	50	4, 50%	1.0	4, 55%	1.0	4, 60%	1.0	4, 65%	1.0	ХЭХАХМ	НБМ, ХГБНА, БЗД
		1.5.1.3.2.Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөгжил оролцоог хангах, нийгмийн оролцоог нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	2.0	Зохион байгуулсан арга хэмжээ, Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хувь	-	4, 60%	0.5	4, 65%	0.5	4, 70%	0.5	4, 75%	0.5	ХЭХАХМ	НБМ, ХГБНА, БЗД
36	1.5.1.4. Нийгмийн даатгалын хамрах хүрээг өргөжүүлнэ.	1.5.1.4.1.Нийгмийн даатгалын хамралтыг нэмэгдүүлэх, малчид, албан бус хөдөлмөр эрхлэгчдийг сайн дурын даатгалд шинээр хамруулах, нийгмийн даатглын ашиг тусыг даатгуулагчдад ойлуулах	2025-2028	-	-	Нийгмийн даатгалд даатгуулсан даатгуулагч шинээр даатгалд хамруулсан иргэдийн тоо	Сайн дурын даатгалд шинээр 156 малчин даатгуулагчид гэрээ байгуулсан.	170	-	180	-	190	-	200	-	НДУБ	БЗД
1.6.БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТ																	
1.6.1.Иргэдийн биеийн тамир, спортоор хичээллэх идэвхийг өрнүүлж, спортоор хичээллэх орчин нөхцлийг сайжруулна.																	
37	1.6.1.1. Иргэдэд үйлчлэх стандартын шаардлага хангасан зам талбай, заал танхим, тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлнэ.	1.6.1.1.1.Бялдаржуулах төвийг шинээр байгуулах, тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлэх, мэргэжлийн боловсон хүчнээр хангах	2025-2028	ОНТ	10	Тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	0	50	50.0	60	10.0	70	10.0	80	10.0	ЗДО	НБМ
		1.6.1.1.2.Иргэдийн биеийн тамир спортоор хичээллэх стандартын шаардлага хангасан зам, талбай байгуулах	2025-2028	УТ,ОНТ ,ОНХС	20 сая	Шаардлага хангасан талбайн тоо, хичээллэгсдийн тоо	0	-	-	-	-	1	500.0	-	-	ЗДО	НБМ
38	1.6.1.2. Хүн амын эрүүл, идэвхтэй амьдралын хэв маягийг дэмжихэд чиглэсэн олон талт арга хэмжээг зохион байгуулна.	1.6.1.2.1.Бүх насны иргэдийг идэвхитэй дасгал хөдөлгөөнөөр хичээллүүлэх олон талт арга хэмжээг зохион байгуулах	2025-2028	ОНТ,ОН ХС		Зохион байгуулсан үйл ажиллагааны тоо, хамрагдсан иргэдийн тоо	2 удаагийн аян зохион байгуулж, давхардсан тоогоор 1154 хүн хамрагдсан.	1200	1.0	1300	1.0	1400	1.0	1500	1.0	НБМ	ЕБС, ЭМТ
		1.6.1.2.2.Оюуны болон спортын тэмцээн уралдаан зохион байгуулах	2025-2028	ОНТ,ОН ХС	10 сая	Хамрагдсан иргэдийн тоо, зохион байгуулсан үйл ажиллагааны тоо	Тэмцээн уралдаанд давхардсан тоогоор нийт 1016 хүн хамрагдаж, 9,925,000 төгрөг зарцуулсан байна.	1100	2.0	1200	2.0	1300	2.0	1400	2.0	НБМ	ЕБС, ЭМТ
39	1.6.2.1. Спортын холбоо, клубтэй хамтран спортын авьяастнуудыг нээн илрүүлэх, хөгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	1.6.2.1.1.Спортын холбоодын үйл ажиллагааг идэвхжүүлэх, дэмжлэг үзүүлэх	2025-2028	-	-	Үйл ажиллагаа нь тогтмолжсон холбоодын тоо	МСУХ-той хамтарч ажилладаг	2	-	3	-	4	-	5	-	ЗДО	НБМ
40	1.6.2.2. Үндэсний спорт, багийн спорт, өвлийн спортын төрлийг хөгжүүлж, хичээллэгсдийн тоог нэмэгдүүлнэ.	1.6.2.2.1.Үндэсний спорт, биеийн тамирын секц дугуйлангийн тоо, төрлийг нэмэгдүүлэх, сургалтыг зохион байгуулах	2025-2028	ОНТ,ОН ХС	2.0	Хичээллэгсдийн тоо	Волейбол, жудо бөхийн секц хичээллэдэг	60	0.5	100	0.5	120	0.5	140	0.5	ЕБС	НБМ
		1.6.2.2.2.Үндэсний бөх, сур, шагайн харваа, мөсний шагай, мөсний сурын харвааг хөгжүүлэх, тэмцээн уралдааныг зохион байгуулах	2025-2028	ОНТ,ОН ХС	500.0	Хичээллэгсдийн тоо	Сур, шагайн харваа, мөсний шагай, мөсний сурын харваа хөгжөөгүй.	60	1.0	100	1.0	120	1.0	140	1.0	НБМ	ЕБС
41	1.6.2.3. Улс, олон улс, тив дэлхийн аварга шалгаруулах тэмцээнд оролцсон тамирчдад дэмжлэг үзүүлнэ.	1.6.2.3.1.Улс, олон улс, тив дэлхийн тэмцээнд оролдох тамирчдад дэмжлэг үзүүлэх, урамшуулах	2025-2028	ОНТ,ОН ХС	4.0	Дэмжлэг үзүүлсэн тамирчдын тоо	Бүс болон аймгийн тэмцээн уралдаанд оролцсон тамирчдад дэмжлэг үзүүлж байсан.	20	1.0	25	1.0	30	1.0	35	1.0	ЗДО	НБМ
1.7.СОЁЛ, УРЛАГ																	
1.7.1.Соёл, урлагийн байгууллагын орчин нөхцөл, тоног төхөөрөмж, мэргэжилтэй боловсон хүчний хангалтыг нэмэгдүүлнэ.																	

42	1.7.1.1. Соёлын төвийн орчин нөхцөл, тоног төхөөрөмжийн хангалтыг шаардлагатай хувцас хэрэглэлээр хангана.	1.7.1.1.1.Соёлын төвийг барилгад урсгал засварыг хийх	2025-2028	УТ, ОНТ	70.0	Гүйцэтгэлийн хувь	Шал засварын ажил хийгдсэн.	-		ариун цэврийн өрөө байгуулах	50.0	өрөө тасалгааг засварлах	20.0	-		СТ	ЗДТГ
		1.7.1.1.2.Соёлын төвийг шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангах	2025-2028	УТ, ОНТ	40.0	Тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	60%	65%	10.0	70%	10.0	75%	10.0	80%	10.0	СТ	ЗДТГ
43	1.7.1.2. Номын сангийн фонд баяжилт хийж, цахим номын сан, гэрээр үйлчлэх үйлчилгээг нэмэгдүүлнэ.	1.7.1.2.1.Номын сангийн орчин нөхцлийг сайжруулах.	2025-2028	УТ, ОНТ	10.0	Гүйцэтгэлийн хувь	60%	-	-	-	-	Номын сангийн өрөөнд засвар хийх	10.0	-	-	СТ	ЗДТГ
		1.7.1.2.2.Номын сангийн фонд баяжилтыг хийж, уншигчдын тоог нэмэгдүүлэх	2025-2028	УТ, ОНТ	6.0	Баяжилт хийсэн номын тоо	Хандиваар 20 ширхэг ном нэмэгдсэн	50	1.5	50	1.5	50	1.5	50	1.5	СТ	-
44	1.7.1.3. Шилдэг бүтээл болон аймаг, улсын уралдаан, тэмцээнд онцгой амжилт гаргасан орон нутгийн уран бүтээлчдийг шагнаж урамшуулах бодлого баримтална	1.7.1.3.1.Шилдэг бүтээл болон аймаг, улсын уралдаан, тэмцээнд онцгой амжилт гаргасан орон нутгийн бүтээлчдийг урамшуулах, тэдгээрийг сурталчлах, алдаршуулах ажлыг зохион байгуулах	2025-2028	ОНТ	2.0	Оролцогчийн тоо	"Алтаргана" наадамд амжилттай оролцож байсан.	10	0.5	10	0.5	10	0.5	10	0.5	СТ	ЗДТГ
45	1.7.1.4. Хүний нөөцийн хангалтыг нэмэгдүүлж, орон нутагт ажиллах нөхцөл боломжийг бүрдүүлж, хүний нөөцийн тогтвортой байдлыг хангана.	1.7.1.4.1.Аймаг, сумын "Төрийн албаны хүний нөөцийг хөгжүүлэх, сургалт, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөр"-ийг хэрэгжүүлэх	2025-2028	ОНТ	6.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	-	70%	1.5	75%	1.5	80%	1.5	85%	1.5	СТ	-
1.7.2.Соёлын биет болон биет бус өвийг хадгалан хамгаалж, өвлүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.																	
46	1.7.2.1. Соёлын биет болон биет бус өвийн судлан шинжлэх, түгээн дэлгэрүүлэх, өвлөн уламжлуулах, хамгаалах ажлыг үе шаттай зохион байгуулна.	1.7.2.1.1.Соёлын биет болон биет бус өвийг судлан шинжлэх, түгээн дэлгэрүүлэх, хамгаалах ажлыг зохион байгуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	2.0	Гүйцэтгэлийн хувь	Соёлын биет бус өв өвлөн уламжлагч 15 хүн байдаг.	30	0.5	30	0.5	30	0.5	30	0.5	СТ	ЗДТГ
47	1.7.2.2. Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг дэмжинэ	1.7.2.2.1.Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг дэмжих	2025-2028	ОНТ	2.0	Дэмжлэг үзүүлсэн иргэний тоо	Үзэсгэлэн худалдаа 1 удаа зохион байгуулсан	2	0.5	2	0.5	2	0.5	2	0.5	СТ	ЗДТГ
1.7.3.Бүх нийтийн соёлын боловсролыг олгох үйл ажиллагааг орон нутгийн онцлогт тохируулан шинэлэг арга хэлбэр ашиглан хөгжүүлнэ.																	
48	1.7.3.1. Үндэсний соёлын өв түүх, хэл соёл, ёс заншил, хүн амын онцлог хэрэгцээнд нийцсэн "Соёлын боловсрол" олгох арга хэмжээг хэрэгжүүлж, иргэдийг соёл гэгээрүүлэх олон талт үйл ажиллагааг зохион байгуулна.	1.7.3.1.1.Иргэдэд Үндэсний өв соёл , ёс заншил, хүн амын онцлог хэрэгцээнд нийцсэн "Соёлын боловсрол" олгох арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	2025-2028	ОНТ	4.0	Хамрагдсан иргэдийн хувь	Насанд хүрэгчдийн дунд бүжгийн дугуйлан хичээллэж эхэлсэн.	50%	1.0	55%	1.0	60%	1.0	65%	1.0	СТ	-
49	1.7.3.2. Баг, байгууллага, хүүхэд залуучуудын соёл урлагийн авьяасыг нээн илрүүлэх, хөгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	1.7.3.2.1.Баг, байгууллага, хүүхэд залуучуудын соёл урлагийн авьяасыг нээн илрүүлж хөгжүүлэх	2025-2028	УТ, ОНТ	5.0	Хамрагдсан иргэдийн хувь	"Борог өвс" уралдааныг зохион байгуулсан.	50%	1.0	55%	1.0	60%	1.5	65%	1.5	СТ	-
50	1.7.3.3. "Амьд хөгжим" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	1.7.3.3.1."Амьд хөгжим" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	2025-2028	ОНТ	17.5	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	3 сурагчийг дугуйланд хамруулсан	70%	2.5	75%	10.0	80%	2.5	90%	2.5	СТ	ЗДТГ
ХОЕР.ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО																	
2.1.1.Сумын нэг хүнд ноогдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүнийг 10 сая төгрөгт хүргэнэ.																	
51	2.1.1.1. Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлтийг оновчтой тодорхойлж, төсөл хөтөлбөрүүдийн хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.	2.1.1.1.1.Улс болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтын хэмжээг нэмэгдүүлэх	2025-2028	УТ, ОНТ	6,800.0	Хөрөнгө оруулалтын хэмжээ	6500.0	1200.0	-	1000.0	-	3600.0	-	1000.0	-	ЗДО	-
		2.1.1.1.2.Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн төсөл, хөтөлбөр, ажил, арга хэмжээний үр ашгийг нэмэгдүүлэх	2025-2028	ТХ, ХХ	8,000.0	Хөрөнгө оруулалтын хэмжээ	800.0	800.0	-	600.0	-	700.0	-	800.0	-	ЗДО	-
52	2.1.1.2. Жижиг, дунд үйлдвэрлэл, худалдаа үйлчилгээний салбарын бизнесийн таатай орчныг бүрдүүлж, тэд хувийн хэвнгийн хамтын	2.1.1.2.1.Жижиг, дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг тоог нэмэгдүүлэх, чадваржуулах, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг бүх шатанд бодлогоор дэмжих,	2025-2028	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр, ААН	2.0	Сургалтад хамрагдсан ААН, иргэд, төсөл хөтөлбөрт хамрагдсан иргэдийн тоо	ЖДҮ, үйлчилгээ эрхлэгчдийг 3 удаагийн сургалтад хамруулсан.	10, 5	0.5	10, 5	0.5	10, 5	0.5	10, 5	0.5	ХӨЖДҮХА ХМ	ЗДО

	Төрийн үйлчилгээний байрны ажиллагааг дэмжинэ.	2.1.1.2.2.Ахуйн үйлчилгээний салбарыг хөгжүүлж, иргэдийн тогтвортой чанартай үйлчилгээ авах нөхцөл бүрдүүлэх	2025-2028	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр, ААН	-	Иргэдийн авч буй үйлчилгээний төрөл	2 ахуй үйлчилгээний төв үйл ажиллагаа явуулж байна.	2	-	1	-	1	-	1	-	ХЖДҮХАХМ	ХЭХАХМ
2.1.2.Татварын бааз суурь, төсвийн орлогыг нэмэгдүүлнэ.																	
53	2.1.2.1. Татвар төлөгчийн татварын боловсролыг дээшлүүлнэ.	2.1.2.2.1 Татвар төлөгчдийн зан хандлага, хэрэгцээ шаардлагад нийцүүлэн татвар төлөгч бүрт хууль тогтоомжийн сургалт сурталчилгааг зохион байгуулах	2025-2028	ОНТ	-	Зохион байгуулсан сургалт, хамрагдсан ТТ-ийн тоо	2	4, 100	-	4, 100	-	4, 100	-	4, 100	-	ТУБ	Санхүү алба
54	2.1.2.2. Цахим үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	2.1.2.2.1.Татварын албаны цахим үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор татвар төлөгчийн төлсөн татварын орлогыг нэмэгдүүлэх	2025-2028	ОНТ	-	Цахимаар татвар төлсөн ТТ-ийн тоо, орлогын төлөвлөгөөний хувь	102.8%	ТТ-ийн тоог өмнөх оноос нэмэгдүүлнэ . 100 хувь	-	ТТ-ийн тоог өмнөх оноос нэмэгдүүлнэ . 100 хувь	-	ТТ-ийн тоог өмнөх оноос нэмэгдүүлнэ . 100 хувь	-	ТТ-ийн тоог өмнөх оноос нэмэгдүүлнэ . 100 хувь	-	ТУБ	Санхүү алба
55	2.1.2.3. Орон нутгаас тогтоож буй албан татварын хувь хэмжээг шинэчлэн тогтоож, төсвийг төлөвлөлт, гүйцэтгэлийг хангуулан ажиллана.	2.1.2.3.1.Орон нутгаас тогтоож буй албан татварын хувь хэмжээг шинэчлэн тогтоож, төсвийг төлөвлөлт, гүйцэтгэлийг хангуулан ажиллана.	2025-2028	ОНТ	-	шинэчлэн тогтоосон татварын тоо	-	-	-	1 /хор хаягдал/	-	1 /нохой/	-	-	-	ТУБ	БОАХМ, Санхүү алба
56	2.1.2.4. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн ашиглалт, хамгаалалтыг сайжруулж, тэдгээрийн бүртгэл мэдээлэл, үнэлгээ тайланг ил тод нээлттэй болгон өмч эзэмшигчдийн хариуцлагыг дээшлүүлнэ.	2.1.2.4.1. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн ашиглалт, хамгаалалтыг сайжруулж, тэдгээрийн бүртгэл мэдээлэл, үнэлгээ тайланг ил тод нээлттэй болгон өмч эзэмшигчдийн хариуцлагыг дээшлүүлнэ.	2025-2028	ОНТ	-	Өмч эзэмшлийн гэрээний дүн		85		88		90		92		Санхүү алба	Байгууллагын дарга нар
2.1.3.Жижиг дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээг хөгжүүлж, эдийн засгийн тогтвортой өсөлтийг дэмжинэ.																	
57	2.1.3.1.Төрийн худалдан авах ажиллагаагаар дамжуулан дотоодын үйлдвэрлэлийн бүтээгдэхүүний худалдан авалтыг дэмжинэ.	2.1.3.1.1.Орон нутгийн үйлдвэрлэл, худалдаа, үйлчилгээ эрхлэлтийг дотоодын худалдан авалтаар дэмжих	2025-2028	ОНТ, ААН, Иргэд	-	Дотоодын худалдан авалтаар дэмжсэн ААН, иргэдийн тоо Мөнгөн дүн	Төрийн байгууллагууд 2024 онд 5 ААН, 13 иргэнээс 338 сая төгрөгний худалдан авалт хийсэн.	20, 350 сая	-	25, 360 сая	-	28, 380 сая	-	30, 400 сая	-	Санхүү алба	ХЖДҮХАХМ
58	2.1.3.2. Иргэд, өрхийн үйлдвэрлэл эрхлэгчид, баялаг бүтээгчидтэй хамтран жижиг, дунд үйлдвэрлэл үйлчилгээний цар хүрээг нэмэгдүүлж, эдийн засгийн өсөлтийг дэмжинэ.	2.1.3.2.1.Өрхийн үйлдвэрлэл, баялаг бүтээгчдийн үйлдвэрлэсэн бараа, бүтээгдэхүүнийг зах зээлд борлуулахад нь дэмжлэг үзүүлэх, хамтран ажиллах	2025-2028	ОНТ, ААН, Иргэд	-	Өрхийн үйлдвэрлэл, баялаг бүтээгчдийн тоо, борлуулалтын орлого мөнгөн дүнгээр	10	12	-	14	-	16	-	18	-	ЖДҮХАХМ	ЖДҮү эрхлэгчид
59	2.1.3.3. Жижиг, дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчдэд санхүүжилтийн олон эх үүсвэрээс дэмжлэг үзүүлнэ	2.1.3.3.1.Жижиг, дунд үйлдвэрлэл эрхэлэгчдийг төсөл хөтөлбөрт хамруулах	2025-2028	Банкны эх үүсвэр	9 тэрбум	Төсөл хөтөлбөрт хамрагдсан иргэдийн тоо	2024 онд 153 малчин 5 тэрбум төгрөгний зээлд хамрагдсан. 28 иргэн 21 сая	-	10	-	12	-	14	-	16	ХЖДҮХАХМ	БЗД нар, ХЭХАХМ
		2.1.3.3.2."Хоршоо хөгжүүлэх сан"-ийн эргэн төлөлтийг сайжруулж, шинээр зээл олгох нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	2025-2028	Хоршоо хөгжүүлэх сан	120 сая	Зээл төлөлтийн хувь, Зээлийн дүн	2023 онд 6 ААН, иргэнд 116.2 сая төгрөгний зээлд хамруулсан.	90 хувь, 70 сая	-	92 хувь, 70 сая	-	93 хувь, 70 сая	-	95 хувь, 70 сая	-	ХЖДҮХАХМ	ЗДТГ
2.2.1.Мал аж ахуйн салбарын тогтвортой үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ.																	
60	2.2.1.1. Мал үржүүлэг, технологийн ажил, үйлчилгээний нэгжийг чадавхжуулах, цөм сүргийн болон хээлтүүлэгч малыг ялган тэмдэглэж, бүртгэлжүүлэн, малын үүлдэр угсааг сайжруулж, өндөр ашиг шимтэй малын нийт сүрэгт эзлэх хувь хэмжээг нэмэгдүүлнэ.	2.2.1.1.1.Мал үржлийн, технологийн ажил, үйлчилгээний нэгжийн материаллаг бааз бэхжүүлэх, цөм сүрэг болон хээлтүүлэгч малыг ялган тэмдэглэж, бүртгэлжүүлэн, малын бүртгэл, мэдээллийн санд оруулах.	2025-2028	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	-	эзлэх хувь	2024 онд " Хужирын адаг " ХХК мал үржлийн 15 бухыг малын бүртгэл мэдээлэлийн санд оруулж, үзлэг ангилалт, ялган тэмдэглэгээ, эзмэгжүүлэлт хийж бүртгэлжүүлсэн.	Хээлтүүлэгч малыг ялган тэмдэглэх ажлыг-85%, Цөм сүрэг бүрдүүлэх-5%, Мальн бүртгэл, мэдээллийн санд -95%	15.0	Зохимол хээлтүүлэгчийн багаж хэрэгсэл / Бод,бог	20.0	Цөм сүрэг бүрдүүлэх-10%,	20.0	Цөм сүрэг бүрдүүлэх-15%,	15.0	ЖДҮХАХМ	Аймгийн ХХААГ, СЗДТГ, Хужирын адаг ХХК, Малчид
		2.2.1.1.2.Мал аж ахуй эрхлэлтийг дэмжих, өндөр ашиг шимтэй малын нийт эзлэх хувийг 24-д хүргэх.	2025-2028	ОНТ	-	Өндөр ашиг шимтэй малын нийт эзлэх хувь	өндөр ашиг шимтэй 34650 мянган толгой мал буюу сүрэгт эзлэх хувийг 21.6-д өссөн үзүүлэлттэй байна.	21.9%	-	22.8%	-	23.5%	-	24%	-	ХААТ	СЗДТГ, Хужирын адаг ХХК

61	2.2.1.2. Бэлчээр хадлангийн талбайг зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, сэлгэх, хамгаалах, усжуулах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	2.2.1.2.1.Сумын бэлчээр ашиглагчдыг хариуцлагажуулах журмыг хэрэгжүүлж, мөрдөж ажиллах	2025-2028	ОНТ	9 тэрбум	Журмын хэрэгжилтийн хувь	2024 онд 81.5 хувьтай хэрэгжсэн.	90%	-	93%	-	95%	-	100%	-	БГТАХМ	БЗДарга нар
		2.2.1.2.2.Уст цэгийн судалгаа хийж, усан хангамж дутагдалтай бэлчээрт инженерийн хийцтэй худга гаргаж усан хангамжийг нэмэгдүүлэх	2025-2028	УТ. ОНТ	120 сая	Шинээр гаргасан худгийн тоо	2024 онд Доргонт багт инженерийн хийцтэй 1 худгийг гаргасан.	1	30.0	2	60.0	1	30.0	1	30.0	БГТАХМ, БОАХМ	БЗД
		2.2.1.2.3.Бэлчээрийн даацыг тодорхойлж, малын тоо толгойг зохистой хэмжээнд хүргэх	2025-2028	ОНТ, төсөл хөтөлбөрүүд		Бэлчээрийн даац 2.5 дахин хэтрэлттэй байна.	Бэлчээрийн даац хэтрэлтийг өмнөх оноос буурсан хувь	2.2	7 сая	2	-	1.8	-	1.5	-	БГТАХМ	БЗД
		2.2.1.2.4.Бэлчээрийн ургамалд хор хөнөөл учруулж байгаа хортон мэрэгчидтэй тэмцэх ажлыг зохион байгуулах	2025-2028	УТ. ОНТ	54.0	Тэмцлийн ажил зохион байгуулсан талбайн хэмжээ	2024 онд 13000 га талбайд хийсэн.	5000 га-д	10.0	7000 га-д	13.0	7000 га-д	15.0	7000 га-д	16.0	БГТАХМ	БЗД
62	2.2.1.3. Уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицсон, эрсдэл даах чадвартай мал аж ахуйн салбарыг хөгжүүлнэ.	2.2.1.3.1.Уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох, эрсдэл даах чадварыг сайжруулах бодлогыг хэрэгжүүлэх	2025-2028	ОНТ	3.0	Хэрэгжилтийн хувь	-	-	-	25	1.0	50	1.0	80	1.0	ХААТ	БЗД
		2.2.1.3.1.Байгаль, цаг уурын эрсдэлээс хамгаалах хөдөө аж ахуйн даатгалын тогтолцоог сайжруулах	2025-2028	-	-	Хамрагдсан өрхийн тоо	30 өрх хамрагдсан	100 өрх	-	120 өрх	-	130 өрх	-	140 өрх	-	ХААТ	БЗД
63	2.2.1.4. Хөдөө аж ахуйн салбарын хүний нөөцийг бэхжүүлэх, залуу малчдад сайн малчны тэргүүн туршлагыг сурталчлан таниулах, чадавхжуулах, дэмжих бодлогыг хэрэгжүүлнэ.	2.2.1.4.1. Залуу малчдыг туршлага судлуулах, сайн малчны тэргүүн туршлагыг сурталчилан таниулах, чадавхжуулах, санал санаачлагыг дэмжин хамтран ажиллах хэрэгжүүлнэ.	2025-2028	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр, малчид	2.0	Хамрагдсан малчдын тоо	ХХААХҮЯ-с зохион байгуулсан сургалтад 36 малчин хамруулсан.	Малчдын 25% хамруулна	0.5	Малчдын 30% хамруулна	0.5	Малчдын 35% хамруулна	0.5	Малчдын 40% хамруулна	0.5	ХААТ	БЗД
64	2.2.1.5. Хөдөө аж ахуйн хөгжлийг дэмжих төсөл, хөтөлбөрийг орон нутагт хэрэгжүүлнэ.	2.2.1.5.1. Шинэ хөдөө Сэргэлт хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	2025-2025	УТ, ОНТ	120.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт	-	50%	30.0	75%	30.0	85%	30.0	90%	30.0	ХААТ	ЗДО
65	2.2.1.6. Малын тэжээлийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлж, өвс, тэжээлийн аюулгүй нөөцийг бүрдүүлнэ.	2.2.1.6.1. Малчдын бүлэг, хоршоодыг малын тэжээлийн ургамал тариалах, үйлдвэрлэлийг бий болгох ажлыг дэмжих	2025-2028	ОНТ, төсөл хөтөлбөрүүд	-	малын тэжээлийн ургамал тариалсан талбайн хэмжээ	2024 онд шинэ хоршоо хөдөлгөөн", ий хүрээнд 46 хоршоо байрчлавсан	10га	-	100га	-	150га	-	160га	-	ХААТ	БЗД, БОАХМ
		2.2.1.6.1. Сумын "Аюулгүйн нөөц"-ийг бүрдүүлэх	2025-2028	ОНТ	160.0	"Аюулгүйн нөөц" бүрдүүлэлтийн хувь	100%	91%	40.0	100%	40.0	100%	40.0	100%	40.0	БГТАХМ	БЗД
66	2.2.1.7. Орон нутагт үйлдвэрлэх хүнсний бүтээгдэхүүнийг нэмэгдүүлэх, хүнс, хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний чанар, аюулгүй байдлыг хангуулна.	2.2.1.7.1. Худалдаа үйлчилгээ, хоол үйлдвэрлэл, эрхэлдэг ААН, иргэдийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалтыг зохион байгуулж, стандартын хэрэгжилтийг сайжруулах	2025-2028	-	-	Хяналт шалгалтад хамрагдсан ААН, иргэдийн тоо Стандартын баталгаажуулалт хийгдсэн ААН, багаж хэрэгслийн тоо	2024 онд 6 удаа хяналт шалгалт зохион байгуулсан.	Хэрэгжилтийн хувь	-	95%	-	95%	-	95%	-	ХЖДҮХАХМ	Худалдаа үйлчилгээ, хоол үйлдвэрлэл эрхлэгчид
2.2.2.Малын өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлнэ.																	
67	2.2.2.1. Мал, амьтны халдварт, гоц халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлнэ	2.2.2.1.1. Урьдчилан сэргийлэх дархлаажуулалтын арга хэмжээ зохион байгуулах	2025-2028	УТ, ОНТ, Малчид		Дархлаажуулалтад хамрагдсан малын тоо	160 мян толгой мал амьтан хамруулсан.	200 мян толгой	-	220 мян толгой	-	220 мян толгой	-	250 мян толгой	-	МЭТ	БЗД
68	2.2.2.2. Мал эмнэлгийн салбарын боловсон хүчний мэргэжил, ур чадварыг дээшлүүлж, мал эмнэлгийн салбарын чанар хүртээмж, үр дүнг сайжруулна.	2.2.2.2.1. Шимэгчтэх өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг зохион байгуулах	2025-2028	УТ, ОНТ, Малчид		Хамрагдсан малын тоо	192.0 мян толгой мал амьтан хамруулсан.	200 мян толгой	-	200 мян толгой мал	-	200 мян толгой мал	-	200 мян толгой мал	-	МЭТ	БЗД
		2.2.2.2.2. Мал эмнэлгийн ариутгал, халдваргүйтгэлийн ДУК авто машин нийлүүлэх	2025-2028	УТ, ОНТ	67.0	ДУК авто машин	-	-	-	1	67.0	-	-	-	-	МЭТ	ЗДО
		2.2.2.2.3. Стандартын шаардлага хангасан Мал угаалгын ванн байгуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	105.0	Шаардлага хангасан мал угаалгын суурин ванн	Мал угаалгын суурин ванн 3	1	35.0	1	35.0	1	35.0	-	-	МЭТ	БЗД нар
		2.2.2.2.4. Сумдад малын эхо аппарат нийлүүлэх	2025-2028	УТ, ОНТ	12.0	Эхо аппарат нийлүүлсэн сумын тоо	-	-	-	-	-	1	12.0	-	-	МЭТ	Санхүү алба

		2.2.2.2.5. Мал эмнэлгийн мэргэжилтэй боловсон хүчний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх	2025-2028	XX	-	Малын эмчийн тоо	1 МЗҮН-д 43.5 мянган мал, амьтан ноогдож байна. Сумын хэмжээнд 4 малын эмч үйл ажиллаж байна.	5	-	6	-	6	-	6	-	МЭТ	ЗДО
69	2.2.3.1. Тариалангийн тогтвортой хөгжлийг дэмжих төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.	2.2.3.1.1."Атар - 4" аяныг орон нутагтаа хэрэгжүүлэх	2025-2028	ОНТ	-	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	Газар тариалангийн тогтвортой хөгжил хөтөлбөр 75.3%-тай хэрэгжсэн.	80%	-	85%	-	87%	-	90%	-	БГТАХМ	БЗДарга нар, иргэд, ААН-үүд
70	2.2.3.2. Тариалангийн зориулалтаар эзэмшүүлсэн талбайг бүрэн эргэлтэнд оруулах, нөхөн сэргээх, хөрсний элэгдэл эвдрэлээс хамгаалах, үржил шимийг сайжруулан, үр тариа, тэжээлийн ургамал тариалалтыг нэмэгдүүлнэ.	2.2.3.2.1. Тариалан эрхлэгчдийн эзэмшсэн нийт талбайг эргэлтэд бүрэн оруулах	2025-2028	ОНТ	-	Эргэлтэд оруулсан талбайн хэмжээ (га)	нийт 2 ААН-д 2670га талбай байна. Үүнээс 1670 га талбайд эргэлтэд оруулсан.	1400	-	1600	-	2000	-	2400	-	БГТАХМ	ААН-үүд
		2.2.3.2.2. Хөрсний элэгдэл гэмтлийг хамгаалах, нөхөн сэргээх, үржил шимийг сайжруулж, үр тариа, тэжээлийн ургамлын тариалалтыг нэмэгдүүлэх	2025-2028	ОНТ	-	Үр тариа, тэжээлийн ургамал тариалсан талбайн хэмжээ	2024 онд 870 га-д улаанбуудай, 20 га-д овьёос, тосны ургамал 370 га талбайд тариалалт хийсэн.	900	-	1000	-	1200	-	1400	-	БГТАХМ	ААН-үүд
71	2.2.3.3. Төмс, хүнсний ногоо тариалах талбай, тариалах иргэдийн тоог нэмэгдүүлэх, хүнсний ногооны зоорь, хүлэмжийн аж ахуйг хөгжүүлэх замаар нарийн ногооны нэр төрлийг олшруулах, хүн амын хүнсний ногооны хэрэгцээг хангах хувийг нэмэгдүүлнэ.	2.2.3.3.1. Төмс, хүнсний ногоо тариалах талбайн хэмжээ, тариалах иргэдийн тоог нэмэгдүүлж, дотоодын хэрэгцээг хангаж үйлдвэрлэлийг механикжуулах	2025-2028	ОНТ, төсөл хөтөлбөрүүд	-	Нэмэгдүүлсэн талбайн хэмжээ (га)	2024 онд 11 иргэн төмс, хүнсний ногоо 8.7 га талбайд тариалсан.	1	-	1.5	-	2	-	2.5	-	БГТАХМ	Газрын даамал
		2.2.3.3.2. Хүлэмжийн аж ахуйг хөгжүүлэх, замаар нарийн ногооны нэр төрлийг олшруулах	2025-2028	ОНТ, төсөл хөтөлбөрүүд	-	Нэмэгдүүлсэн хүлэмжийн тоо	2024 оны байдлаар хүлэмжийн аж ахуй эрхэлдэг 14 иргэн 6 төрлийн нарийн ногоо тариалж байна.	8	-	10	-	12	-	15	-	БГТАХМ	БЗД
72	2.2.3.4. Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмж, ашиглалтыг нэмэгдүүлэх замаар ажлын бүтээмж, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийг өсгөнө.	2.2.3.4.1. Газар тариалан эрхлэгчдийг дэмжиж, зээл тусламжид хамруулах	2025-2028	УТ, ОНТ, төсөл хөтөлбөрүүд	-	Зээл тусламжид хамрагдсан иргэдийн тоо	Шинэ хоршоо хөдөлгөөн"-д хамрагдсан хоршоодоос газар тариалангийн тооноос хамрагдсан	1	-	1	-	1	-	1	-	ХААТасар	БЗД нар
2.3. Байгаль орчин, Аялал жуулчлал, Уул уурхай:																	
2.3.1.Байгалийн баялагийг зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх хамгаалах, эдийн засгийн үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.																	
73	2.3.1.1. Улс, аймаг, орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийг нэмэгдүүлэх, хамгаалалтыг сайжруулна.	2.3.1.1.1.Экологийн ач холбогдолтой газар нутгийг орон нутгийн хамгаалалтад авах, хамгаалалтыг сайжруулах	2025-2028	ОНТ	-	Орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авсан хувь	Нийт газар нутгийн 64.3 хувийг тусгай хамгаалалтад авсан байна.	65%	-	68%	-	69%	-	70%	-	БОАХМ	ГД
74	2.3.1.2. Биологийн төрөл зүйл (амьтан, ургамал)-ийг хамгаалж, өсгөн үржүүлнэ.	2.3.1.2.1.Нэн ховор, ховор, зэрлэг амьтдад биотехникийн арга хэмжээ авах	2025-2028	ОНТ	4.0	Нэн ховор, ховор амьтдын тархац нутагт биотехникийн авах арга хэмжээний тоо	2024 онд Нэн ховор, ховор амьтдын тархац нутагт 1 удаа биотехникийн арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн	2	1.0	2	1.0	2	1.0	2	1.0	БОАХМ	БЗД
75	2.3.1.3. Байгалийн баялаг болох хужир, шавар, элс, хайргыг зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх ажлыг зохион байгуулна.	2.3.1.3.1.Байгалийн баялгийг ашиглах, нөхөн сэргээж, хамгаалах журмыг боловсруулж хэрэгжилтийг хангах	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Журмын хэрэгжилтийн хувь	-	-	-	Журмыг батлуулна.	-	80%	-	90%	-	БОАХМ	ТУБ, БГТАХМ
2.3.2.Усны нөөцийг хамгаална.																	
76	2.3.2.1. Гадаргын усны нөөцийг хуримтлуулах, усан сан бүхий газрыг нөхөн сэргээх арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	2.3.2.1.1.Хөв цөөрмийг нөхөн сэргээх ажлыг зохион байгуулах.	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Сэргээсэн хөв цөөрмийн тоо	2023 онд 1 хөв цөөрөм байгуулсан.	-	-	-	-	1	-	-	-	БГТАХМ, БОАХМ	БЗД
77	2.3.2.2. Усны сан (булаг шанд, гол горхи, нуур тойром, рашаан) бүхий газрын онцгой болон энгийн хамгаалалтын бус, усан хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн бүс тогтоох, булаг шандны эх үүсвэрийг хашиж хамгаална.	2.3.2.2.1.Булаг шандны эх үүсвэрийг хашиж хамгаалах	2025-2028	УТ, ОНТ	64.0	Хашсан булаг шандны тоо, шинээр ашиглалтад орсон худгийн тоо	Суманд нийт 7 булаг шанд байна. Хаших шаардлагатай 4 байна.	1	16.0	1	19.0	1	10.0	1	19.0	БГТАХМ, БОАХМ	БЗД
78	2.3.2.3. Хүн амын баталгаат усан хангамжийг сайжруулна.	2.3.2.3.1.Хүн амын баталгаат усан хангамжийг сайжруулах худаг байгуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	130.0	Худгийн тоо	2	2	130.0	2.0	-	-	-	-	-	ЗДО	БЗД, БОАХМ
2.3.3."Тэр бум мод" үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.																	

79	2.3.3.1. Олон улсын төсөл хөтөлбөр, ААН, иргэдтэй хамтарч мод, бут тарих, мод үржүүлгийн газрыг чадавхжуулах, иргэд олон нийт, өсвөр үеийнхэнд экологийн боловсрол олгох ажлыг зохион байгуулна.	2.3.3.1.1.Тэрбум мод үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд мод тарих аяныг өрнүүлэх	2025-2028	УТ, ОНТ	40.0	Тарьж, ургуулсан модны тоо	15000 мод тарьсан.	10000	10.0	10000	10.0	10000	10.0	10000	10.0	БОАХМ	ЗДО
80	2.3.3.2. Цөлжилттэй тэмцэх, сэргийлэх, сааруулах зорилгоор элсний нүүдлийг тогтоон барих ойн хамгаалалтын зурвас болон механик хамгаалалт байгуулах ажлыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.	2.3.3.2.1.Газар тариалангийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлдэг ААН-үүд "Тэр бум мод" хөтөлбөрийн хүрээнд элсний нүүдлийг тогтоох ойн зурвас байгуулах	2025-2028	УТ, ОНТ, ХХ	-	Тарьж, ургуулсан модны тоо	-	3000 мод тарьсан	-	5000	-	10000	-	10000	-	БГТАХМ	Газрын даамал, БОАХМ
2.3.4.Орчны бохирдлыг бууруулна.																	
81	2.3.4.1. "Цэвэр орчин-Цэмцгэр Дашинчилэн" аяныг хэрэгжүүлнэ.	2.3.4.1.1.Цэвэр орчин цэмцгэр Дашинчилэн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	2025-2028	УТ, ОНТ	8.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 81.2 хувь	84%	2.0	85%	2.0	90%	2.0	95%	2.0	БОАХМ, БЗД	
82	2.3.4.2. Хог хаягдлын менежментийг сайжруулж, хог хаягдлын техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, хог ангилан ялгах хогийн саваар үе шаттайгаар хангана.	2.3.4.2.1.Нэгдсэн хогийн цэгийг шинээр байгуулах, хуучин хогийн цэгийг дарж булах	2025-2029	УТ, ОНТ	180.0	Ажлын гүйцэтгэл	Хогийн цэгийг дарж булах ажил хийгдсэн.	Шинэ хогийн цэг байгуулна	180.0	-	-	-	-	-	-	ЗДО	БОАХМ
		2.3.4.2.2.Хог хаягдлын техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, хог ангилан ялгах хогийн саваар айл өрхийг үе шаттайгаар хангах	2025-2030	УТ, ОНТ	-	Тоног төхөөрөмжийн тоо, айл өрхийн хувь	2024 онд шинэ автомашинтай болсон	-	-	10%	1 автомашин, 20%	-	30%	-	ЗДО	БОАХМ, БЗД	
		2.3.4.2.3.Хог хаягдлын журам, хог хаягдлын тарифыг шинэчлэн тогтоох, хэрэгжилтийг хангах	2025-2031	УТ, ОНТ	-	Журмын хэрэгжилт	2021 онд журмыг баталсан.	-	-	Журмыг шинэчилж батлуулна	-	90%	-	95%	-	БОАХМ, ТУБ	Ажлын хэсэг
83	2.3.4.3. Айл өрх, аж ахуйн нэгж, байгууллагуудыг байгальд ээлтэй, стандартын шаардлагад нийцсэн ариун цэврийн байгууламжтай болгоно.	2.3.4.3.1.Айл өрх, ААН, байгууллагуыг байгальд ээлтэй ариун цэврийн өрөөтэй болгох аяныг өрнүүлэх.	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Айл өрхийн тоо	20 өрх	30	-	50	-	70	-	90	-	БЗД, БОАХМ	ЗДО
2.3.5.Байгаль, түүх, соёлын өвд түшиглэсэн тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.																	
84	.3.5.1. Сумын түүхэн дурсгалт газрууд, хар бухын музейг түшиглэсэн түүх, соёлын аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх, мянганы зам дагуу ариун цэврийн байгууламж бүхий түр буудаллах цэг байгуулна.	3.5.1.1.Мянганы зам дагуу ариун цэврийн байгууламж бүхий түр буудаллах цэг байгуулах	2025-2028	ХХ	-	Ажлын гүйцэтгэл	-	Газрын асуудлыг шийдвэрлэн э.	-	50%	-	100%	-	-	-	ЗДО	Газрын даамал
		3.5.1.2.Сумын түүхэн дурсгалт газруудыг аялал жуулчлалын сүлжээнд холбох, танилцуулга маршрутыг гаргах	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Хийгдсэн ажлын тоо	-	-	-	Маршрут гаргах, сүлжээнд холбох	-	Маршрут гаргах, сүлжээнд холбох	-	-	-	СТ	БОАХМ
85	2.3.5.2. Аялал жуулчлалын үйл ажиллагаа эрхлэгч аж ахуйн нэгж, иргэд, байгууллагуудыг чадавхжуулж, үйлчилгээ, орчныг стандартын шаардлагад нийцүүлнэ.	2.3.5.2.1.ААН-үүдийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийн талаар сургалтад хамруулах	2025-2028	УТ, ОНТ	2.0	Сургалтын тоо, хамрагдсан ААН-н тоо	-	2, 10	0.5	3, 15	0.5	3, 15	0.5	4, 20	0.5	ХЖДҮХАХМ	БОАХМ
86	2.3.5.3. "Жорлонгоо өөрчилъе-Хогоо шийдье" уриан дор байгальд ээлтэй аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.	2.3.5.3.1.Аялал жуулчлалын бүсэд үйл ажиллагаа явуулж буй ААН-үүдийг стандартын шаардлага хангасан эко 00, хогийн савтай болгох	2025-2028	УТ, ОНТ, ХХ	-	Эко 00, хогийн савтай болсон ААН-н тоо	2 ААН байгаа.	4	-	6	-	7	-	8	-	БОАХМ	ХЖДҮХАХМ
87	2.3.5.4. Аялал жуулчлалын бүсэд орон нутгийн брэнд бүтээгдэхүүнийг худалдаалах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	2.3.5.4.1.Аялал жуулчлалын бүсэд бүтээгдэхүүн худалдаалах цэгийг байгуулах.	2025-2028	УТ, ОНТ, ХХ	-	Цэгийн тоо	-	-	-	-	1	-	-	-	-	БОАХМ	ХЖДҮХАХМ
2.3.6.Хариуцлагатай уул уурхайг бий болгоно.																	
88	2.3.6.1. Уул уурхайн үйлдвэрлэл болон авто замын бүтээн байгуулалтын нөлөөгөөр эвдэрч эзэнгүй орхигдсон газрын судалгааг хийж, нөхөн сэргээнэ.	2.3.6.1.1.Уул уурхайн олборлолт болон авто замын бүтээн байгуулалтын улмаас эвдэрч эзэнгүй орхигдсон газрын судалгааг үндэслэн нөхөн сэргээлт хийх	2025-2028	ОНТ	-	Нөхөн сэргээх талбайн хэмжээ	-	-	-	20 га	-	20	-	20 га	-	БОАХМ	ЗДО
89	2.3.6.2. Уул уурхайн үйлдвэрлэл эрхлэгч аж ахуйн нэгжүүдтэй нийгмийн хариуцлагын гэрээ байгуулж, байгаль орчин, эдийн засаг, нийгэм, дэд бүтцийн салбарт хөрөнгө оруулалт хийнэ.	2.3.6.2.Ашигт малтмалын үйл ажиллагаа эрхлэгч аж ахуйн нэгжтэй байгаль орчин, дэд бүтцэ, ажлын байр нэмэгдүүлэх, боловсрол, эрүүл мэнд, хандив, тусламжийн чиглэлээр нийгмийн хариуцлагын гэрээ байгуулж ажиллах	2025-2028	ААНБ	-	Нийгмийн хариуцлагын гэрээ байгуулах аж ахуйн нэгжийн тоо	-	2	-	2	-	2	-	2	-	ЗДО	БОАХМ
ГУРАВ. БҮС ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖИЛ																	
3.1. ГАЗРЫН ХАРИЛЦАА, БАРИЛГА, ДЭД БҮТЭЦ																	
3.1.1.Газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу газар олголтыг газрын хэрэгцээт байдлын үнэлгээнд нийцүүлэн олгоно.																	

90	3.1.1.1. Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулж, батлуулан, газар олголтыг хийнэ.	3.1.1.1.1.Сумын Газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөнд шаардлагатай өөрчлөлтүүдийг тусган батлуулж, хөгжлийн хэтийн зорилт, сумын төлөвлөлттэй уялдуулан газар олголтын үйл ажиллагааг ил тод болгох	2025-2028	УТ, ОНТ		Шинэчлэн боловсруулсан нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө, ГЗБ-ын төлөвлөгөөний хэрэгжилт	65%	70%	–	Ерөнхий төлөвлөгөөг шинэчлэн батлуула.75%	80%	–	85%	–	Газрын даамал	БОАХМ	
91	3.1.1.2. Сумын хэмжээнд кадастрын мэдээллийн сангийн өгөгдлийг бүрдүүлэн, мэдээллийн санг өргөжүүлэх, геодезийн цэг тэмдэгтийн тооллого зохион байгуулж бүртгэлжүүлнэ.	3.1.1.2.1.Сумын хэмжээнд геодезийн цэг тэмдэгтийн тооллого зохион байгуулж бүртгэлжүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	1.0	Геодезийн цэг тэмдэгтийн тоогоор хэмжинэ	-	-	-	25	0.5	29	0.5	-	-	Газрын даамал	БОАХМ
3.1.2.Сумын инженерийн шугам сүлжээг ашиглалтад оруулж, инженерийн байгууламжтай барилга байгууламжийг нэмэгдүүлнэ.																	
92	3.1.2.1. Гадна инженерийн шугам, сүлжээний ажлыг ашиглалтад оруулж, өргөтгөлийг хийнэ.	3.1.2.1.1.Гадна инженерийн шугам сүлжээний ажлыг ашиглалтад оруулах, айл өрх, албан байгууллага ААН-г ашиглалтад оруулах	2025-2028	УТ, ОНТ	2600.0	Ажлын гүйцэтгэл хувь, холбогдсон АБ, ААН, айл өрхийн тоо	Цэвэр усны худгийн ажил хийгдсэн.	30%	500.0	100%, 5 АБ-ыг холбоно.	1200.0	10ААН-г холбоно.	900.0	20 айл өрхийг холбоно.	ЗДО	БЗД	
93	3.1.2.2. Төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааны хүрээнд 24 айлын орон сууц шинээр барьж, ашиглалтад оруулах, нэгдсэн халаалтад айл өрхийг нэмж холбох ажлыг хийнэ.	3.1.2.2.1.24 айлын орон сууцыг төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааны хүрээнд барих	2025-2028	ХХ	-	Барилгын гүйцэтгэл	-	-	-	Ажлыг эхүүлнэ.	-	30%	-	100%	-	ЗДО	БЗД
		3.1.2.2.2.Айл өрхийг халаалтад нэмж холбох	2025-2028	УТ, ОНТ	40.0	Халаалтад нэмж холбогдсон айл өрхийн тоо	5 АБ, 10АА, 11 айл өрх холбогдсон.	10	10.0	10	10.0	10	10.0	10	10.0	ЗДО	БЗД
94	3.1.2.3. Иргэд чөлөөт цагаа зөв боловсон өнгөрүүлэх боломжийг бүрдүүлж цэцэрлэгт хүрээлэн, хүүхдийн тоглоомын талбайг шинээр байгуулах, нийтийн эзэмшлийн гудамж талбайг засварлан тохижуулах ажлыг хийнэ.	3.1.2.3.1.Иргэд чөлөөт цагаа өнгөрүүлэх цэцэрлэгт хүрээлэнг шинээр байгуулах, нийтийн эзэмшлийн гудамж талбайг сэргээн засварлах	2025-2028	УТ, ОНТ	810.0	Шинээр байгуулсан, засварласан НЭБ-ын тоо	Гэрэлт гудамжийг шинээр байгуулсан.	-	-	2 талбайг засварлана	10.0	1 талбайг шинээр байгуулна	800.0	-		ЗДО, БЗД	
		3.1.2.3.2.Цэцэрлэг хороонд хүүхдийн тоглоомын талбай шинээр байгуулах, хуучин тоглоомын талбайг сэргээн засварлах	2025-2028	УТ, ОНТ	205.0	Шинээр байгуулсан, засварласан тоглоомын талбайн тоо	2 хүүхдийн тоглоомын талбайг засварласан.	-	-	1 талбай шинээр байгуулна.	200.0	2 талбайг засварлан а	5.0	-		ЗДО БЗД	ХГБНА, НБМ
3.1.3.Сумын дэд бүтцийн хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.																	
95	3.1.3.1. Сумын төв болон хөдөөгийн 3 багийн зарим нутаг дэвсгэрийн үүрэн холбооны сүлжээг сайжруулна.	3.1.3.1.1.Сумын төв, хөдөөгийн багуудад үүрэг холбооны станцыг шинээр барих	2025-2028	ХХ	-	Үүрэн холбооны станын тоо	1 үүрэн холбооны станц ашиглалтад орсон			1	1		1		ЗДО	БЗД	
96	3.1.3.2. Гэр хорооллын гудамж талбайг иж бүрэн гэрэлтүүлэг, камержуулалтын системд холбоно.	3.1.3.2.1.Гудамж, хорооллын гэрэлтүүлгийг нэмэгдүүлэх, засварлах	2025-2028	ОНТ	105.0	Гэрэлтүүлгийн тоогоор	4 цамхагийг шинээр байгуулсан.	50 гэрэл, 2 цамхаг	75.0	2 цамхаг	10.0	2 цамхаг	10.0	2 цамхаг	10.0	ЗДО, БЗД	БЗД
		3.1.3.2.2.Сумын камержуулалтыг нэмэгдүүлж, аймгийн системд холбох	2025-2028	ОНТ	35.0	Камержуулалтын н цэгийн тоогоор	4 камер ажиллаж байгаа	8 камер	15.0	4 камер, 1 албан байгууллага камер	20.0	-	-		ЗДО, БЗД	БД нар	
97	3.1.3.3. Сумын эрчим хүчний өргөтгөл шинэчлэлийн ажлыг шат дараатай гүйцэтгэнэ.	3.1.3.3.1.Эрчим хүчний 10/0,4 кВ-ын цахилгаан дамжуулах шугам, дэд станцуудын өргөтгөл хийх	2025-2028	УТ, ОНТ	18.0	Өргөтгөл хийсэн дэд станцын тоо	-	-		2 станцын өргөтгөл	18.0	-	-		ЗДО	БЗД	
		3.1.3.3.2.Цахилгаан дамжуулах шугамыг шинэчлэх, шинээр тавих, модон тулгуурыг бетонон тулгуур болгох	2025-2028	УТ, ОНТ	20.0	Шугамын урт	-	-		500метр	10.0	500метр	10.0	-		ЗДО	БЗД
98	3.1.3.4. Сумын төвийн засмал замыг үргэлжлүүлэх, шороон замыг сайжруулах ажлыг үе шаттайгаар гүйцэтгэнэ.	3.1.3.4.1.Сумын төвийн засмал замын 2 дах хэсгийг үргэлжлүүлэх, засмал замыг засварлах, арчлах ажлыг зохион байгуулах	2025-2028	УТ	1840.0	Шинээр тавьсан замын урт, засварласан замын урт	1.8км засмал зам ашиглалтад орсон	1.8км засвар, арчлалты ажил	20.0	1.8км засвар, арчлалты ажил	10.0	1.8км	1800.0	1.8км засвар, арчлалты ажил	10.0	ЗДО	БЗД
		3.1.3.4.2.Шороон замыг сайжруулах, тэгшлэх, хусах ажлыг зохион байгуулах	2025-2028	ОНТ	1.5	Сайжруулсан замын урт	-	-	-	1км замыг сайжруулах	0.5	1км замыг сайжруулах	0.5	1км замыг сайжруулах	0.5	ЗДО	БЗД
3.2.ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ																	
3.2.1. Орон нутгийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, худалдаа эрхлэгчид, хувийн хэвшил, хоршоодыг дэмжих замаар орон нутгийн худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээг хөгжүүлнэ.																	
99	3.2.1.1. Орон нутгийн түүхий эдийн нөөц, газар зүйн онцлогт тулгуурлан мах, дайвар бүтээгдэхүүн, сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, барилгын материал, гурил, тэжээл, бордоо дахин боловсруулах үйлдвэрлэлийг бүхий л талаар дэмжинэ.	3.2.1.1.1.Орон нутгийн түүхий эдийн нөөцөд тулгуурласан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлд бүхий л талаар дэмжлэг үзүүлнэ.	2025-2028	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр, ААН	4.0	Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгчдийн тоо Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг дэмжин зохион байгуулсан ажлын тоо	-	1, 2	1.0	2, 3	1.0	3, 4	1.0	4, 5	1.0	ХЖДҮАХМ	ЖДҮү эрхлэгчид

100	3.2.1.2. Түүхий эдийн нөөцөд түшиглэсэн боловсруулах үйлдвэрлэл явуулахад сум орон нутгаас дэмжлэг үзүүлж, үйлдвэрлэлд ээлтэй орчныг бүрдүүлнэ.	3.2.1.2.1.Түүхий эдийн нөөцөд түшиглэсэн боловсруулах үйлдвэрлэл явуулахад сум орон нутгаас дэмжлэг үзүүлж, үйлдвэрлэлд ээлтэй орчныг бүрдүүлнэ.	2025-2028	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр, ААН	4.0	Дэмжлэг үзүүлсэн тоо	-	2	20	2	20	2	20	2	20.0	ХЖДҮАХМ	ЗДО
3.2.2.Үйлдвэрлэл үйлчилгээг хөгжлийн төвүүдэд тулгуурлан хөгжүүлж, чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.																	
101	3.2.2.1. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний стандарт хангалт, зах зээлд өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлнэ.	3.2.2.1.1.Зах зээлд өрсөлдөх чадвар бүхий үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх	2025-2028	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр, ААН	-	Үйлдвэрлэл эрхлэгчдийн тоо Зах зээлд борлуулагдаж буй үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний тоо	2, 2	3, 3	-	4, 4	-	5, 5	-	6, 6	-	ХЖДҮАХМ	ЗДО
102	3.2.2.2. Засгийн газар, аймаг орон нутгаас хэрэгжүүлж буй төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.	3.2.2.2.1.Төсөл хөтөлбөрүүдийн талаарх сургалт, мэдээллээр иргэдийг хангаж, боломжийг нэмэгдүүлэх	2025-2028	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр, ААН	-	Хэрэгжүүлж буй төсөл хөтөлбөрийн тоо Сургалтад хамрагдсан иргэдийн тоо	Засгийн газар, аймаг орон нутгаас нийт 14 төсөл, хөтөлбөр хэрэгжсэн байна.	4, 5	-	5, 7	-	6, 9	-	7, 11	-	ХЖДҮАХМ	
103	3.2.2.3. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, бизнес эрхлэгчдийг чадавхжуулж, дэмжлэг үзүүлнэ.	3.2.2.3.1.Үйлдвэрлэлийн хөтөлбөрийн хэрэгжүүлнэ.	2025-2028	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр, ААН	-	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	-	40%	1.0	70%	1.0	75%	1.0	85%	1.0	ХЖДҮАХМ	ЖДҮҮ эрхлэгчид
104	3.2.2.4. Суманд үйлдвэрлэл худалдаа үйлчилгээний кластер хөгжүүлэх хувийн хэвшил, хоршоодыг бодлогоор дэмжинэ	3.2.2.4.1Хувийн хэвшил, хоршоодын хамтын ажиллагааг дэмжих, кластераар хөгжихөд хамтран ажиллах	2025-2028	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр, ААН	-	Зохион байгуулсан ажлын тоо	Тодорхой ажил хийгдээгүй.	3	-	4	-	5	-	6	-	ХЖДҮАХМ	ЖДҮҮ эрхлэгчид
ДӨРӨВ.ЗАСАГЛАЛЫН БОДЛОГО																	
4.1.ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙ, БАТЛАН ХАМААЛАХ																	
105	4.1.1. Гэмт хэрэг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх ажлыг эрчимжүүлж, Засгийн газар, аймагас хэрэгжүүлэх хөтөлбөрийг орон нутагт хэрэгжүүлнэ.	4.1.1.1."Амар тайван Булган" хөтөлбөр хэрэгжүүлэх	2025-2028	ОНТ	8.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	0	70	2.0	75	2.0	80	2.0	85	2.0	ХЭЗАХМ	ЦХ, ТАХ-д
		4.1.1.2."Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр"-ийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлэх	2025-2028	ОНТ	2.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	85	75	0.5	80	0.5	85	0.5	90	0.5	ХЭЗАХМ	БДН, ТАХ-д
106	4.1.2. Цагдаагийн байгууллагын ажиллах орчин нөхцөл, техник тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлэх, камерын хяналтын системийг сайжруулна.	4.1.2.1.Цагдаагийн хэсгийн албан хаагчдын ажиллах орчин нөхцөл, техник хэрэгслийг сайжруулна.	2025-2028	ОНТ	10.0	Дэмжлэг үзүүлсэн тоног төхөөрөмж, ажлын тоо	Байрны засвар, автомашин, компьютер	Цагдаагийн байрыг хашаажуулна	10.0	-	-	-	-	-	-	ЗДО	ЦХ
		4.1.2.2.Сумын хэмжээнд камерийн хяналтын нэгдсэн системийг үе шаттайгаар сайжруулна.	2025-2028	ОНТ	35.0	Камержуулалтын цэгийн тоогоор	4 камер ажиллаж байгаа	8 камер	15.0	4 камер, 1 албан байгууллага камер	20.0	-	-	-	-	ЗДО, БЗД	БД нар
107	4.1.3. Хууль хяналтын байгууллага мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран нэгдсэн болон тусгай, хэсэгчилсэн ажил арга хэмжээг зохион байгуулна.	4.1.3.1.Хууль хяналтын байгууллагатай хамтран нэгдсэн болон тусгай арга хэмжээг зохион байгуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	2 удаагийн арга хэмжээг зохион байгуулсан.	4	1.0	4	1.0	4	1.0	4	1.0	ЗДО,ХЭЗАХМ	БЗД
108	4.1.4. Батлан хамгаалах хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж, хүүхэд, залуучуудад эх оронч үзэл төлөвшүүлнэ.	4.1.4.1.Батлан хамгаалах хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг зохион байгуулах, хэрэгжилтийг хангах	2025-2028	ОНТ	8.0	Зохион байгуулсан үйл ажиллагааны тоо	Сургалт, тэмцээн уралдаан зохион байгуулсан	5	2.0	5	2.0	5	2.0	5	2.0	ЗДТГД	БЗДН
109	4.1.5. Болзошгүй гамшиг, ослоос урьдчилан сэргийлэх, хариу арга хэмжээ авах, сэргээн босгох чадавхыг бэхжүүлэх, гамшгаас хамгаалах алба, мэргэжлийн анги, сайн дурын хэсгийг ажиллах нөхцөлөөр хангаж техник, зэвсэглэмжийг нэмэгдүүлнэ.	4.1.5.1.Гамшгаас хамгаалах алба, мэргэжлийн анги, сайн дурын хэсгийг ажиллах нөхцөлөөр хангаж техник, зэвсэглэмжийг нэмэгдүүлэх.	2025-2028	УТ, ОНТ	40.0	Техник хэрэгсэл, тоног, төхөөрөмжийн хангалтын хувь	30%	40%	10.0	50%	10.0	60%	10.0	70%	10.0	ЗДО	ЗДТГД
		4.1.5.2.Онцгой комисс, гамшгаас хамгаалах удирдлага штаб, мэргэжлийн ангийн чадавхийг сайжруулах	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	Сургалтын тоо, хамрагдсан АХ-н тоо	2 удаагийн сургалтад 58 ТАХ хамрагдсан	4, 150	1.0	4, 150	1.0	4, 150	1.0	4, 150	1.0	ЗДО	ЗДТГД
110	4.1.6. Ус, цаг уурын ажиглалтыг сайжруулах, болзошгүй байгалийн гамшигийн эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	4.1.6.1.Цаг уурын өртөө байгуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	-	-	-	-	-	Ажлыг эхлүүлнэ.	-	100%	-	ЗДО	-
		4.1.6.2.Болзошгүй байгалийн гамшигийн эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх.	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Зохион байгуулсан ажлын тоо	Иргэдэд мэдээллийг масс мессежээр хүргэсэн.	12	-	12	-	12	-	12	-	БЗД нар	-

4.2.ЦАХИМ ЗАСАГЛАЛ																	
111	4.2.1. Засгийн газар болон дээд шатны байгууллагаас хэрэгжүүлэх хөтөлбөрийг орон нутагт хэрэгжүүлнэ.	4.2.1.1."Цахим Булган" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	2025-2028	ОНТ	60.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	-	50	40.0	60	20.0	70		80		АЗДТГ, ТЦҮХ	АЗДТГ, СЗДТГ, Байгууллагыг уд
	4.2.2. Төрийн мэдээллийн ил тод байдлыг хангаж ажиллана.	4.2.2.1."Нээлттэй хаалганы өдөр"-ийг зохион байгуулах	2025-2028	ОНТ	2.0	Зохион байгуулсан тоо	2 удаа зохион байгуулсан	1	0.5	1	0.5	1	0.5	1	0.5	БДН, ХЭЗАХМ	ТАХ-д
		4.2.2.2.Төр, иргэний нийгмийн байгууллагын хамтын ажиллагааг сайжруулах	2025-2028	ОНТ	4.0	Хамтран ажилласан ТББ-н тоо, зохион байгуулсан ажил, арга хэмжээний тоо	3 байгууллага, 3 ажил арга хэмжээ	4 ТББ, 5 арга хэмжээ	1.0	4 ТББ, 5 арга хэмжээ	1.0	4 ТББ, 5 арга хэмжээ	1.0	4 ТББ, 5 арга хэмжээ	1.0	ЗДО	ТАХ-д
		4.2.2.3.www.gov.mn www.shilen gov.mn ашиглалт, хэрэгжилтийг хангах	2025-2028	ОНТ	-	Хэрэгжилтийн хувь	98 хувь	100	-	100	-	100	-	100	-	БДН, СА, ХМА	ТАХ-д
		4.2.2.4.Засаг даргын Тамгын газрын Web сайтыг шинэчлэх, үйл ажиллагааг тогтмолжуулах	2025-2028	ОНТ	3.1	Гүйцэтгэлийн хувиар тооцно	50 хувь	Веб сайтыг шинэчлэнэ.	3.1	-	-	-	-	-	-	ХМА	ТАХ-д
		4.2.2.5.Төрийн цахим үйлчилгээг 24/7 цагаар үзүүлэх ухаалаг цагийг байгуулах, тохижуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	2.0	Цэгийн тоо	1	1	1.0	1	1.0	-	-	-	-	ЗДТГД	СА
		4.2.2.6.Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль, "Нээлттэй мэдээллийг ил тод байлгах болон ил тод байдлын шалгуур үзүүлэлт тогтоох, үнэлгээ хийх журам"-ын хэрэгжилтийг хангах	2025-2028	УТ, ОНТ	-	Хэрэгжилтийн хувь	91%	100%	-	100%	-	100%	-	100%	-	БДН, СА, ХМА	ТАХ-д
4.3. БУЛГАН АЙМГИЙН ТҮҮХТ ОЙГ ТЭМДЭГЛЭН ӨНГӨРҮҮЛЭХБулган аймаг байгуулагдсаны түүхт 90 жилийн ойн арга хэмжээг сумын түвшинд зохион байгуулна.																	
113	4.3.1. Аймгийн 90 жилийн ойг зохион байгуулах ажлын төлөвлөгөөг гаргаж хэрэгжүүлнэ.	4.3.1.1.Аймгийн 90 жилийн ойн баяр наадмыг угтсан бүтээлч ажлыг төлөвлөн хэрэгжүүлэх	2025-2028	ОНТ	-	Төлөвлөгөөний хэрэгжилт	-	20%	-	40%	-	60%	-	100%	-	ЗДО	БДН, СА, ТАХ-д
4.4. МЭРГЭШСЭН, ЕС ЗҮЙТЭЙ ТӨРИЙН АЛБА																	
	4.4.1.1.Төрийн албан хаагчдыг дотоод болон гадаадын улс орнуудад сургалтад хамруулж, туршлага судлуулах, төрийн бүх шатны байгууллагад ажиллаж буй шинэ, залуу мэргэжилтнүүдийг чадавхжуулах замаар мэдлэг, ур чадварыг дээшлүүлнэ.	4.4.1.1.1.Төрийн албыг салбар бүрээр дотоод болон гадаадад туршлага судлуулан, мэдлэг ур чадвараа дээшлүүлэх нөхцөл бололцоог бий болгох	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	Туршлага солилцсон албан хаагчдын тоо	Гадаадад 2, дотоодод 50	30	1.0	30	1.0	30	1.0	30	1.0	ЗДТГД, БДН	ТАХ-д
		4.4.1.1.2.Төрийн байгууллагуудын хүний нөөцийн хэрэгцээг тодорхойлж, шаардлагатай мэргэжлээр сурч буй оюутнуудад дэмжлэг үзүүлэх, гэрээгээр ажиллуулах, сул орон тоог нөхөх арга хэмжээг зохион байгуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	8.0	Нөхөгдсөн сул орон тооны тоо, дэмжлэг үзүүлсэн тоо	2	4	2.0	4	2.0	4	2.0	4	2.0	ЗДО	БДН
		4.4.1.1.3.Төрийн албан хаагчдыг боловсролын зэрэг ахиулах, мэргэшүү сургалтад хамрагдахад дэмжлэг үзүүлэх	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	Дэмжлэг үзүүлсэн албан хаагчдын тоо	-	4	1.0	4	1.0	4	1.0	4	1.0	ЗДТГД, БДН	ТАХ-д
		4.4.1.1.4.Орон нутагт ажиллаж байгаа залуу Төрийн албан хаагчдыг түрээсийн орон сууцаар үе шаттайгаар хамруулах ажлыг зохион байгуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	Түрээсийн орон сууцанд хамрагдсан албан хаагчийн тоо	-	5	1.0	6	1.0	10	1.0	12	1.0	ЗДО	БДН
115	4.4.1.2. Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээ, зөрчилгүй ажиллах соёлыг хэвшүүлж, төрийн байгууллагын дэргэдэх ёс зүйн дэд хороодыг чадавхжуулна.	4.4.1.2.1.Төрийн албан албан хаагчийн ёс зүйн тухай хууль тогтоомжийг мөрдөх, ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх үйл ажиллагааг зохион байгуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	4.0	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	ТАХ-н зөвлөгөөнийг 1 удаа зохион байгуулсан.	8	1.0	8	1.0	8	1.0	8	1.0	БДН	Ёс зүйн дэд зөвлөлүүд
		4.4.1.2.2.Төрийн байгууллагын дэргэдэх ёс зүйн дэд хороодыг чадавхжуулах, үйл ажиллагааг тогтмолжуулах	2025-2028	УТ, ОНТ	2.0	Чадавхжуулах сургалтын тоо, төлөвлөгөөний хэрэгжилт	4, 85 хувь	2 удаагийн сургалт, 90-с дээш хувь	0.5	2 удаагийн сургалт, 90-с дээш хувь	0.5	2 удаагийн сургалт, 90-с дээш хувь	0.5	2 удаагийн сургалт, 90-с дээш хувь	0.5	Ёс зүйн дэд зөвлөлүүд	БДН
116	4.4.2.1. Төрийн албан хаагчдын ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгаа хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.	4.4.2.1.1.Булган аймгийн төрийн албаны хүний нөөцийг 2023-2028 онд хөгжүүлэх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	2025-2028	УТ, ОНТ	20.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	89.50%	90-с дээш хувиар	5.0	90-с дээш хувиар	5.0	90-с дээш хувиар	5.0	90-с дээш хувиар	5.0	БДН	ТАХ-д
		4.4.2.1.2.Төрийн албан хаагчдад зориулсан орон сууцны засварлах, шинээр барих	2025-2028	УТ, ОНТ	225.0	Барилгын ажлын гүйцэтгэл	-	ТАХ-н орон сууцны зураг төсөв хийлгэнэ.	25.0	20 хувь	100.0	100 хувь	100.0	-	-	ЗДО	БДН

117	4.4.2.2. Төрийн байгууллагуудын техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн хангалтыг нэмэгдүүлж, төрийн албан хаагчдын ажиллах орчин нөхцөлийг сайжруулна.	4.4.2.2.1.Төрийн албан хаагчдыг техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр хангах	2025-2028	ОНТ	80.0	Техник хэрэгсэл, тоног, төхөөрөмжийн хангалтын хувь, албан хаагчийн тоо	Тоног төхөөрөмж хангалт 90 хувьтай	3 ТАХ, 90 хувьтай	20.0	3 ТАХ, 92 хувьтай	20.0	3 ТАХ, 94 хувьтай	20.0	3 ТАХ, 95 хувьтай	20.0	ЗДТГД	БДН, СА
		4.4.2.2.2.Засаг даргын Тамгын газрын байранд урсгал засвар хийх	2025-2028	Улс, аймаг, ОНТ	160.0	Гүйцэтгэлийн хувиар тооцно	2024 онд гадна фасад засвар	Гадна фасад, коридор, иргэний танхим	10.0	4 өрөө	50.0	4 өрөө	50.0	4 өрөө	50.0	ЗДТГД	БДН, СА

ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР